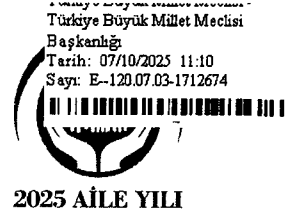

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-21272940

Konu : Soru Önergesi (7/25313)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/25313

G.K.123

İlgi : 19.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1600965 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Muğla Milletvekili Sayın Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ'a ait 7/25313 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/25313) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 332D4A24-CB14-4620-A046-EB3EBCFFAB7E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Mahmut KURT
Mühendis

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN DOÇ. DR. SELÇUK ÖZDAĞ'A AİT 7/25313 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca hayvan ithalatına, kırmızı et üretiminde arz güvenliğini sağlamak, işletmelerin boş besi kapasitelerini değerlendirmek, kırmızı ette oluşan arz talep dengesini gözeterek fiyat istikrarını sağlamak, aile işletmelerinde sürdürülebilirliği sağlamak, her türlü alt yapı yatırımını tamamlayan yetiştiricilerin damızlık hayvan temini sürecini hızlandırarak daha kısa sürede üretime başlamalarını sağlamak amacıyla, Bakanlığımızca belirlenen sağlık ve teknik kriterler çerçevesinde yine Bakanlığımızca belirlenen ülkelerden sınırlı sayıda izin verilmektedir.

Bu sayede, yeni kurulan veya kurulu kapasitesini artıran işletmelerin, en kısa sürede buzağı, et ve süt üretimine başlaması sağlanmaktadır.

Ayrıca, ithal edilen hayvanların iç ticarete konu olmasını engellemek amacıyla, damızlık hayvanların 2 yıl süreyle, besilik hayvanların ise 4 ay süreyle satışına izin verilmemektedir.

Bakanlığımızca et fiyatları günlük olarak takip edilmekte ve sektörün paydaşları ile sürekli iletişim kurularak gerekli tedbirler alınmaktadır.

2024 yılının ilk çeyreğinde karkas kesim fiyatlarında spekülasyon artışları meydana gelmiştir. Ticaret Bakanlığı ile birlikte fiyat artışlarına müdahale edilmiştir. Yapılan çalışmalar neticesinde ilk çeyrekte sonradan karkas fiyatları maliyet eksenine uyumlu bir seyir izlenmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımızca arz güvenliği kapsamında stratejik tarımsal ürünler, üretim, tüketim, stok değişimi, ihracat, ithalat ve dünya piyasaları verilerini içerecek şekilde takip edilmekte olup risklere karşı gerekli tedbirler ivedilikle alınmaktadır.

Hayvancılıkta sürdürülebilirliğin sağlanması, geliştirilmesi, verimliliğin artırılması, üreticinin korunması, hayvansal ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır.

Bu çerçevede yetiştiricilere hayvansal üretim konularında destekleme ödemesi yapılmakta ve projeler uygulanmaktadır.

8760 sayılı 2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Hayvansal üretimde yeni destekleme programı temel hayvancılık ve ürün geliştirme destekleri olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır.

- Temel hayvancılık destekleri; büyükbaş hayvancılık, küçükbaş hayvancılık, atık, arıcılık ve ipek böceği faaliyetlerinin desteklenmesinden oluşmaktadır. Aile işletmeleri, genç ve kadın yetiştiriciler, birinci derece örgüt üyesi ile planlama bölgeleri gibi yönlendirici kriterleri sağlayan yetiştiricilere temel destek tutarına ilave destek verilecektir. Ayrıca suni tohumlama, soy kütüğü, yerli sperma, ari işletme, sürü yöneticisi (çoban) gibi verimlilik kriterlerine ilave destek sağlanmaktadır.
- Ürün geliştirme destekleri; çiğ süt, besilik erkek sığır (karkas), tiftik üretimi desteklerini kapsamaktadır. Aile işletmeleri, genç ve kadın yetiştiriciler, birinci derece örgüt üyesi ile planlama bölgeleri gibi yönlendirici kriterleri sağlayan üreticilere temel destek tutarına ilave destek verilmektedir. Ayrıca ari işletme, kendi tankında soğutma, örgüt üzerinden pazarlama, karkas ağırlığı, kaliteli tiftik ve sözleşmeli üretim gibi verimlilik kriterlerine ilave destek verilmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Yeni destekleme modeli ile ilk defa;

- Oğlak ve kuzuya temel destek ödemesi,
- Genç ve kadın yetiştiriciye ilave destek,
- Aile işletmelerine temel destek oranında ilave destek,
- Doğduğu aile işletmesinden kesime giden erkek sığırlara ilave destek,
- Gezgin arıcılık yapanlara ilave destek ve
- Birinci derece örgüt üyesi yetiştiricilere ilave destek

verilmektedir.

Ayrıca planlı üretim bölgelerinde uygun üretim yapanlara ilave destek ve her buzağıya temel destek ödemesi yapmak suretiyle üreten herkesin destek alması sağlanacaktır.

Yeni destekleme modeli ile birlikte hayvancılık işletmelerinin ekonomik açıdan güçlü, dirençli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşması hedefiyle sübvansiyonlu kredilerde; kadınlara, gençlere ve planlı üretim bölgelerine ilave indirim uygulanmaktadır. Bu sayede geleceğimizin teminatı gençlerimiz ve ailemizin temel direği olan kadınlarımızın üretimde kalmalarına imkân sağlanmış olacaktır.

Bakanlığımızca uygulamaya geçilen yeni destekleme modelinde üretim maliyetlerinin düşürülmesi, üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması ve üretici gelirlerinin artırılması amacıyla besilik erkek sığır desteği %550'ye varan oranda artırılmıştır.

10395 sayılı 2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar 14.09.2025 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Karar ile 01.01.2025 tarihinden geçerli olmak üzere hayvancılık desteklerinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- Büyükbaş hayvancılık destekleri kapsamında buzağılar için bir önceki yıla göre %40 artışla hayvan başına 1.400 TL, malaklar için %180 artışla hayvan başına 2.800 TL'ye çıkarılmıştır.
- Küçükbaş hayvancılık destekleri kuzu/oğlaklar için ise bir önceki yıla göre yüzde 50 artışla hayvan başına 300 TL'ye çıkarılmıştır.
- Çoban desteği, küçükbaş hayvancılıkta 300 TL olan temel desteğin 1,8 katı olmak üzere 150 baş üzerinden 81.000 TL olarak ödenecektir.
- Arıcılık desteği, üretici/yetiştirici örgütlerine üye üreticilere arılı kovan başına temel destek bir önceki yıla göre %40 artışla 140 TL'ye, üye olmayanlara %25 artışla 100 TL'ye çıkarılmıştır.
- İpek böceği temel desteği bir önceki yıla göre %10 artırılarak kilogram başına 1.100 TL'ye, tiftik üretimi temel desteği %100 artışla kilogram başına 160 TL'ye çıkarılmıştır.
- Bakanlıkça programlanan aşı uygulamaları sonrasında oluşan atıklar için büyükbaş ve küçükbaş hayvan sahiplerine verilen temel destekleme tutarı, bir önceki yıla göre %100 artırılmıştır.
- Su ürünleri yetiştiriciliği yapan işletmelere, ürettikleri türler ve üretim şekline göre yapılan temel destek oranları artırılmıştır.
- Hayvan gen kaynakları birim destek tutarları artırılmış, Ankara keçisine ilave destek verilecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Hayvan ve sürü sağlığı desteği kapsamında, hayvan tanımlama araçlarıyla bazı aşı bedelleri de destek kapsamına alınmıştır.
- Marmara Denizi'ne kıyısı olan 7 ilde, müsilajdan etkilenen balıkçı gemilerine, gemi başına ilave küçük ölçekli balıkçılık desteği verilecektir.
- Su ürünleri desteğinde, üretici örgütlerinin etkinliğini artırmak amacıyla birlik ve tanıtım kesinti oranları %2'den %3'e çıkarılmıştır.

Ayrıca, sözleşmeli üretim ile izlenebilir, öngörülebilir, sürdürülebilir üretiminin ve arz güvenliğinin sağlanması, üreticilerin gelirinin artırılması, girdi ve finansman kaynağı oluşturması, fiyat dalgalanmalarına karşı korunması ve alım garantisine kavuşması, alıcılar için de sürdürülebilir hammadde temini sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda hazırlanan Kasaplık Canlı Hayvan ve Gövde Karkas Et Üretim Tip sözleşmeleri Bakanlığımız internet adresinde yayınlanmıştır.

Yetiştiricilere, girdi temini konusunda finansman ihtiyaçlarının uygun şartlarda karşılanması amacıyla, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığı ile düşük faizli işletme kredisi kullanılmaktadır. Faiz indirim oranları, yatırımcı ve yatırımın taşıdığı şartlara göre %50 ile %100 arasında değişmektedir.

Et ve Süt Kurumu (ESK) üreticilere güvenilir pazar ve fiyat garantisi sunmak ve üreticileri desteklemek amacıyla Sözleşmeli Besicilik Projesini uygulamaktadır.

Ayrıca ülkemizde et üretim kapasitesini artırmak için TİGEM (Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü) işletmelerinde 10 bin baş damızlık ile 5 bin baş besilik canlı hayvan yetiştirilmekte olup bu sayının 3 yıl içerisinde ise 50 bin baş damızlık düveye çıkarılması planlanmaktadır.

ESK ithal ettiği canlı hayvan ve karkas etleri, vatandaşlarımızın et ihtiyaçlarını uygun fiyata karşılamak ve daha geniş tüketici kitlesine ulaşmak amacıyla Kurum satış mağazaları, Tarım Kredi Kooperatif Marketler, İstanbul ve Ankara'da Türkiye Perakendeciler Federasyonu üyesi zincir marketler, et sanayicileri, endüstriyel yemek üreticileri ve ülke genelindeki kasaplar aracılığıyla uygun fiyata et ve et ürünleri ulaştırılmaktadır. Bunlara ilave olarak et sanayicilerine kesimlik hayvan tedarik edilmektedir.